

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fill. — Tautóknak egész évre 6 korona

Felolvas szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítatnak. Nyilttér sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap. A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Becsek D. Fia** könyvnyomda

Mégegyszer a városi Szépitő-egylet.

Székelyudvarhely, okt. 24.

Egy vagy két évvel ezelőtt indítványt tettünk e lap hasábjain arra, hogy a város vezető emberei alakítsanak a képviselőtestülettel teljesen függetlenül egy alapszabályval bíró olyan egyletet, melynek tevékenysége ne száraz irodai munkák, aragv sohá végre nem hajtható határozatok meghozatalában nyilvánul, hanem igenis a mindennapi élet megnyilvánulása szerint eszközöl a város csinosítása, fejlesztése körül javításokat, építések és rendezéseket, melyeknek hasznát a nagy közönség napról-napra látja.

Erre az egyletre nekünk föltétlenül szükségünk van, mert Székelyudvarhely város tisztaság és rendezettség tekintetében nem áll azon a színvonalon, melyen a vele hasonló nagyságú és régi városok állnak, az kétségtelen. Ez részben a szépitészeti érzék hiányának és annak a következménye, hogy a város képviselőtestületének a közügyek fejlesztése iránt való tevékenységét igen hosszú időn keresztül az Eduárd és Kunigunda nótája merítette ki. Évtizedek egyetlen alkotása, mit a képviselőtestület javára írhatunk, a sétatér létsítése.

A városnak semmi olyan közhelye nem volt, ahol a séta széljából közönsége csak egy lépést is tehetett volna. Ezen pedig segíteni kellett, daczára minden előítéletnek, mely a képviselőtestület egy részét e sétatér létsítésében vezette és sajnos, vezeti ma is.

Ennek a sétatérnek megteremtése nemcsak közérdek, de becsületbeli tartozás volt akkor, amidő az itt elhelyezett hivatalok és testüle-

tek emberei évente több mint másfél millió koronát költenek el, melynek forgalmából él még az a patriczius polgár is, ki suve-éu göggel nézi le a jött-ment tisztviselőt és saját fogatán megy ki, saját tagjába a nyári délutánokra oszonnázi.

Ha az egészségügyi tekinteteket figyelmen kívül is hagyjuk, ugy tisztára a tisztviselők által itt elhelyezett tekintélyes összeg is megkövetelte a rekompenzácót és e rekompenzáció a városnak, a sétatér létesítésével évi 400 koronájába kerül, ami később teljesen elenyészik, amikor ugyanis a sétatér pavillonját, mint vendéglői helyiséget jobban lehet értékesíteni.

Igy e sétatér nem képez fölösleges luxus dolgot, s megállapítható az, hogy e sétatér egy-két év alatt található helye lesz a város társadalmának, s széles árnyas utjai enyhülést fognak nyújtani az elfáradt embereknek, a poros levegőjü szobákból kiszabaduló gyermekseregnek.

Sajnos, a képviselőtestület a sétatér beállításával ki is adta áldozatkészségének minden erejét, s annak feluntartása a társadalomra hárul át. Ezt pedig másképpen helyeseu teljesíteni, mint egy szépitő egyletnek: alakítása által, — nem lehet.

Székelyudvarhely város utcái, közterei nagyon megérttek arra, hogy rendszeres kezelés alá vettessenek. Az utcák fát a jó isten gondolzza, s legföjlebb akkor eszközölnek rajtuk operációt, amidő a galyok már a telefon sodronyáig ér; a piacon levő Millennium-oszlop millióját nem tarka virág szönyeg, hanem szemét és dudva képezi. Ha a főtéru is tekintünk körül, megbotránkozva vagyunk kénytelenek azo-

kat a szegleteket látni, amelyek manapság már minden előre törekvő városból eltűntek. Ha a régi városháza mögé kukkintunk be, ha a piacon nézünk egy kissé figyelmesen körül, a mellékutczákról nem is szólva, az illetékes körök túrelméről győződünk meg. Nem hogy közönsérről lehetne szó, hanem határozottan ennek ellenkezője fedezhető fel minden vonalon.

Ezért mi senkit sem kívánunk e helyen megvádolni, mert a fákunk tisztuntartása, a sétatér rendezése, parkirozása, a Budvárhoz, Soly-mossy sósfürdőhöz vezető utaknak, kevésbbé használt szegleteknek, tereknek befásítása, egy egész szakembernek ugyancsak adna munkát.

A városi költségvetés egy kertész beállítását nem bírja meg. A közönség pedig megköveteli a sétatér rendezését, az izlés pedig az utcák és terek gondozását várja. Ezekben, ismétljük, csak egy Szépitő-egylet alakításával segíthetünk. Nem kell hozzá semmi előkészület. Vegye a kezébe az ügyet a megye főispánja, hívjon össze egy egészen szűkkörű értekezletet, mely a tagsági díjat évi 1 koronában megállapítja; irassa össze a tisztviselők és az értelmesebb polgárság névsorát, ki tagja akar lenni az egyletnek, ki ott tart, hogy a város, illetve a sétatér fejlesztését óhajtja, a neve után oda írja ebbeli szándékát; az így tagokká lettek összejönnek egy gyűlésre, elfogadják az egy pár §-ból álló alapszabályt, megválasztják az elnököt, igazgatót, pénztárnokot; s az összegyűlő tagsági díjakból felfogad az egylet egy kertészt állandó alkalmazásra s ime készen van egy olyan egylet, melynek a közönség apraja, nagya kézzelfogható eredményeit látja.

A baboros.

Louis Napoleon Parker négy felvonásos színműve.

Előadták október 19-ikén.

Az olasz renaissance csodás világát, a Medicek és Cellini korát tárja eléünk „A baboros”, amelynek szerzője az angol Louis Napoleon Parker, akinek nevével most először találkozunk. A művészet rajongó imádása, színek és baugalutok megejtő szépsége szól hozzánk e korból, amelynek forró, fűszeres levegője megremegteti lelkünket a színház deszkáiról. „A baboros” felidézi szemünk elé Firenze aranykorát.

Lelkünk eltelik e klasszikus idők csodálatával, amely a szépiért, a művészetért való rajongása és hősi erényei mellett, vad indulatoknak, sötét bűnöknek volt ébresztője.

Ezt a kort szöialtatja meg Parker jelen darabjában. Ott áll előttünk a baboros, Medici Cosimo és öcsce, a még gyermekifjú Giuliano, mindketten a nagy Lorenzo fiai. Valami klasszikus főnép bonol a baboros alakja körül. Nevének fénye, szent erényei, harmonikus élete szinte glóriát fonnak az egyház fője köré. Lelke Virgilius költészetének tiszta forrásából merít ihletet a körülötte is költészetet lehelnek a halott butorok, a multak dicsőségét hirdető műkincsek, amelyek körülveszik.

De lássuk a baboros jellemének másik oldalát.

Medici Cosimot, alighogy a bölcsödből kivették, baborba öltöztették. Ez az a babor nagy teher volt az ifjunak. Vállát roszasztotta, szívét fojtogatta és

végre is megölte ifjúságát. Pedig érozte ember-voltát ő is. Szent, földöntuli érzés volt az, amit a szépiéges Annunziata ébroszlott bönne, aki a gazdag Chiginek lott a felesége.

Azóta sok esztendő eltelt. A szent asszony meghalt, de Chigi és a baboros vetélytársak maradtak továbbra is. Ki tud több műkincset, képet, szobrot, könyvet halomra gyűjteni, a másik elől elkaparítani, — ebben vetélkedtek. Annunziata csak mint szent, tiszta omlék él a szívükben.

De ime, az omlékból új élet sarjadzik. A szerelem tovább él a gyermekokban. Annunziata leánya, Filiberta, gyönyörű hajdonná serdül s odaajándékozva szívét az ifjú Giulianonak, a baboros öcscének, ki rajongó imádatlall csügg a leányon. A baboros megkéri Chigitől a leánya kezét öcsce számára, s az apa szivesen adja áldását. De jó Andrea Strozzi, a vad indulatu és sötétlelkü katona, de vitéz harczos, akinek vért lobogásba hozza Filiberta szépsége és szintén a leány kezét kéri. Chigi viszáutsítja, de az orószakos, gazlolkü Strozzi nem tűr nemet, s az éjszaka csöndjében törét az ellenkező apa szívébe mártja, aztán embereivel elviteti háza elé a leszurt ombort.

A baboros épp együtt ül anyjával, aki nagyra-vágyó szívvel már fia fején látja ragyogai a bármás koronát. A beteg Gyula pápa nemsokára meghal s akkor Medici Cosimónak nyitva áll az ut Szent Péter székebe. A baborost is lelkesíti a gondolat. Föl fogja építeni Szent Péter templomát, a nagyszerü székesegyházat, amely az Ur dicsőségét és a művészet el nem muló nagyságát fogja hirdetni a világnak.

Ábrándozásaink közt tör rájuk Strozzi. Azonnal beszélnie kell a baborossal. Egyedül maradnak. Strozzi gyönni akar. Korán reggel harczba kell indulnia a velenceiek ellen, az egyház védelmében. A harcz előtt magához kell vonnie az Ur testét, de előbb gyönnia kell. És megvallja rettenetes bünét: az éjszaka megölte Chigit. Aztán, hogy meggyönt, nyugodtan távozik. S most jó feludt arczzal Giuliano és hozza a szörnyü hirt: Chigit meggyilkolták. Az utolsó szava Filiberta neve volt, aztán még halkan a Giuliano nevét rebegte. Ő segített a holttestet a házba vinni, s közben elejtette törét, amely ott is maradt. A baboros megrémül és veszedelemtől tart. Balesetelme nem csal. Csakhamar megjelenik Baglioni, az igazságos szenátor, s ha százszor a baboros öcsce is Giuliano, s ha még ugy Medici is: a vád ellene irányul, a jelek ellene vallanak, s embereivel elfogatja. Hiába erősiiti a baboros, hogy öcsce ártatlan, a gyónás titka lezárja ajkát, a valódi bünöst nem árulhatja el, s be kell látnia, hogy Baglioni gyanuokai alaposak. Giulianot tehát börtönbe vetik, s roggol kimondják fölötte a halálos ítéletet.

A város a harczból győztesen megtéri Strozzi dicsőségével van tele. A nép ajkáról az ő neve harcsog, a megtört, megalázott Medicekről pedig a gunyadokat énekelnék. Most már vége a nagyrálító reményeknek is: a gyilkos bátyja nem ülhet Szent Péter székebe. A győztes Strozzi, kit a pápa is, mint hü katonáját jeles hadvezérét, minden kegyével elhalmoz, most meglátogatja a baborost. Ott meghallja a hirt, hogy a gyilkoság vádjával Giulianot terhelik, akit elfogtak, s már halálra is ítélték. Czinkusan vonogatja vállát. De meglátja Filibertát, s a

Elég korán van felvetve az eszme ahhoz, hogy a tavasz készületlenül ne találjon. Mi bizonyunk abban, hogy indítványunk, melylyel igen sokak óhaját tolmácsoljuk, meghallgatásra talál, s a Szépitő-egylet létesül.

Politikai jegyzetek.

Székeljudvarhely, okt. 23.

Negyven év óta nem volt a delegációknak olyan ülészaka, amely elé nemcsak az egész monarchia, hanem az egész világ szeme figyelt volna, miut figyel a most tanácskozó delegációk felé. Most negyven év óta nem tett monarchiánk oly jelentős lépést az európai politikába, mint tett most, mikor Boszniát és Hercegovinát annektálta. Megszoktak „bennünket“ kibiciznek tekinteni, akik mindenben a német birodalom járszalagjához vagyunk fűzve, s akiknek egyedüli szerepük a külpolitikában az, hogy segítségére legyünk a német császárságnak, hogy világhuralmát megalapíthassa.

A helyzet változott. Monarchiánk történelmi hivatásának tudatára ébredt s felhagyott azzal a türelmi politikával, mely lassanként oda vezetett, hogy a Balkánon hatalmas versenyjátszma támadt, s mely állapot előreláthatólag azaz végződött volna, hogy egészen kiszorulunk a Balkánról. Hisz a legutóbbi Angol—Orosz meg egyezés, mely a revali találkozáson jött létre monarchiánkat már úgy tekintette a Balkánon, mintba teljesen „quantite negligible“ volva s a műstegi megállapodások hatályon kívül helyezték monarchiánk megkérdezése nélkül, abban a feltevésben, hogy monarchiánknak sem kedve, sem energiája nincs ahhoz, hogy ezen szégyenletes fait-accompli-val szemben állást foglaljon.

Igaz, hogy ezzel a proklamációval még nincs elintézve Bosznia és Hercegovina hovatartozásának kérdése. A dualisztikus monarchia nemzetközi jogi szervezete lehetetlenné teszi, hogy ez a kérdés márról-holnapra, egyoldalul megoldassék, ha a két kormányuk nem lett volna alapos reménye arra, hogy a két parlament elé olyan propositiókat fog terjeszteni, amelyek mindkét oldalon teljes megnyugvást keltenek, aligha idézett volna fel Ausztria és Magyarország közt újabb nehézségeket, amikor amugy is elegendő sok kérdés az, ami a monarchia közt ellentétet szít és megoldásra vár. Egyelőre tehát nyugodtan kell bevárni a kormány előterjesztéseit. Hisz

addig a tényleges állapot változatlan marad, s vitákra elegendő alkalom lesz akkor, ha majd ismerjük a kormány teveit.

Reméljük, hogy époly békésen fogjuk rendezni Ausztriával azt a kérdés, mint a mily békében a monarchia ezt a hatalmakkal rendezte.

A hármass szövetség áldásait most érezzük egész teljességükben, Németország és Olaszország, mint hű szövetségesek állanak mellettünk, csakis az angol sajtó az, mely ellenünk izgat

De ez ne tévesszen meg senkit. Ahogy harmincz év előtt Anglia Cyprust kérte kárpótlásul az occupációért, most is csak ilyen „kárpótlás“ az, amire törekszük.

A politikai életet nagy szenzációk uralták ezen a léten. De ezek a szenzációk olyanok voltak, mint a szinpad levegőjében kibontakozó izgalmas összetűzések: mindenki tudta, hogy nem véres valóságok folynak le itt és a tragikus véget ért hősök előadás után teljes egészségben távoznak vacsorázni. Háborus hírektől volt hangos a vén Európa és pillanatra úgy tetszett, hogy a féltékeny gonddal őrizett európai egyensúly nyomban felbillent és a balkáni kérdés jótékonyan illosztromzott minden mérges kelevénye újból felszakad. A kisdéd, de annál harciasabb Szerbia állt ki a placzra, feltűrt iugujjakkal, hogy így meg amugy majd megmutatja ő mi lesz. Egész Európa figyelme Szerbia felé fordult és a diplomacziái körök ideges nyugtalansággal lesték a Duna—Drina közéről érkező híreket. Ezek a hírek pedig vajmi baljós-latnak voltak. Az annexió ténye elevenébe vágott a nagy szerb birodalmi ábrándozásoknak és Szerbia olyan pulykaméreggel berzenkedett, minha legalább is — őt annektálták volna. Hanem a nagy háborus nekibuzdulás csakhamar operett-szerű mérveket öltött. A macedon bandavezérek, e rettenetlen hősök ünnepélyes fogadása mosolyt csalt mindenki ajkára — aki bájos csünejé révén oly vidám népszerűségnek örvend — sem keltett viharosabb emóciókat. És a szerb skuptina már a bölcs megfontolásnak adta jelét, amikor hadüzenet helyett a békés meghuzódásra határozta el magát. Az operett jelenetekre ezután feltette a koronát a szerb hadügyminiszternek a hadsereg állapotáról való beszámolója, aki komoly képpel terjesztette elő a skuptinának, hogy a hős seregek harcokzsége kissé fogyatékos, mert ágyuk vannak ugyan, de lőszer nincsen hozzá és jöhetnek ugyan csudák, hogy a

kapanyél is elsül, de ilyen eshetőségekre a szerb ágyuk diadalmas szereplésénél még sem lehet építeni.

Egyelőre tehát a háboru veszélye el van hártva az aggodó Európa fejről. A helyzet azonban ezzel még nem nyert teljes szanálást, mert — ismerve szerb barátaink látszó ajtkon át bujkáló taktikáját, bizonyára még sok bajt fognak okozni ugy Boszniában, mint Hercegovinában.

A városok segítségének dolga végre komoly mederbe jutott. Mint ugyanis ismeretes a kormány kétmillió koronát vett fel a városok támogatására az 1909-ik évi állami költségvetésbe. Ez csak előleg mert, a vidéki városok állami kölcsönéről országos értekezlet dönt Budapesten.

A városok élemezésének javítására a kormány megakarja valósitani azt a sokszor hangoztatott expedienst, hogy a termelöket és a fogyasztókat egymással közelebbi kapcsolatba hozza. Amily egyszerű ezt elgondolni és leírni, éppen oly nehéz életbeléltetni, mert a két tényező közé furakodik az élelmes, mozgékony közvetítő, kereskedő, aki szintén élni akar, és ameddig nem jár tiltott utakon, foglalkozása körében nem is szabad őt háborgatni, bárha keresete aránytalanul nagyobbra nő, mint a termelésé.

Csak oly intézkedésekkel lehet ellene föllépni, amelynek működését fölsőlegessé teszik. Magyarországról az a hír van elterjedve, hogy a fővárosa fényes, de hazug kirakat, amely csak a belső szegénység az elmaradottság leplezésére szolgál. Nevet szerez magának az az államférfiu, aki ezt a híresztelést megfosztja mai alapjától, aki a vidéki városokat nagy kölcsön utján európai színvonalra emelni segíti. Kell ahhoz mindenestre vagy 200 millió koronás kölcsön, aminek a kamatterhe évi kilenczmillió korona.

Eznek felét talán elbirná az érdekelt városok, másik felét azonban viselje az ország. A már fölvetett kétmillió korona majdnem felét teszi ki a most szükséges összegnek és a kormány kijelentette, hogy többet is kész áldozni.

Most már csak a városokon mulik, hogy szükségleteik számszerű megállapításával és a kölcsön terbeiben való részesedés formaszere megállapításával a segítőknek ezt a módját a kormányval elfogadtassák.

Felnöttek oktatása.

Székeljudvarhely, okt. 22.

A székeljudvarhelyi székely nagygyűlésen határozati javaslatot terjesztettem be aziránt, hogy az erdélyi magyarság oktatására létesítsünk szabadiskolákat. Pár héttel ezelőtt az „Erdélyi Ujság“ ban irtam e kérdésről, kifejtvén, hogy az erdélyi magyarság bajainak egyik legdusabb forrása a népnek általános tudatlansága és ismertetem azokat a módzatokat, melyekkel az emberiség eme legnagyobb ellensége, a tudatlanság ellen küzdhetünk.

Sem székeljudvarhelyi előadásom alkalmával, sem cikkem olvasata nem sejtettem, hogy milyen alkalmas időben vettem fel e kérdést. A napokban történt események azonban igazolják, hogy nemcsak én, de az ország irányító államférfjai is aggodnak népünk nagyfokú szellemi elmaradottsága, fejletlensége miatt és módzatokat keresnek a nép felnöt rétegeink a tanítására.

Köztudomású dolog ma már, — a uapisajtóból mindenki olvashatta — hogy Apponyi Albert gróf kultuszminiszter a héten értekezletre hívott össze egy csomó tudót, hogy felnöttek oktatása czéljából, szabadiskolák létesítésére véleményny adjanak. Az ankétot az egész magyar sajtó örömmel üdvözölte. Az eredményt azonban igen vegyes kritikával fogadták. Éa joggal is. Hiszen a magyar népok és általában az ország népének, a felnötteknek az oktatása lényegesen különbözik attól a tanítási módszertől, melyben az ankétozó tudósok szakférfiak. Az egyetemi katedrák, vagy a fővárosi szabadliczumok tanfolyamán egészen más közbőséggel találkoznak a előadók, mint az Alföld vagy Erdély falvaiban. Következésképpen a módszerek is másnak kell lennie, mint a véleményadó nagytekintélyű férfiak terrommá. Más szóval: a szabadiskolák létesítésénél, a nép gondolatokérét és viszonyait ismerő

vére újra föllöbög. Ha Filiberta az övé lesz, hajlandó megömenteni Giulianot, hajlandó megnevezni, ki volt a gyilkos, hiaz a pápa, ki néki atyai barátja, ugy is kegyelmet eszközöl ki számára. A lány azonban irtózáva taszítja el magától Strozzit. Nincs tehát segítség. Pedig még a kéréletbetlen Baglioninak is meglágyul a szive. A baboros oly lévél erősíti öccse ártatlanságát, hogy a szenátor maga is kételkedni kezd. De hát a bizonyítékok . . . Hanem a börtönajtó vaspántja is enged néha, s ha fölnyergeit lovak várának a szabadulni vágyó fogolyra . . .

A baboros visszautasítja. Gyáva kegyelem a Medicieknek nem kell. Csak egy kegyet kér a szenátortól. Kivégzése előtt hadd lássa megégyszer az öccsét. Amikor a menet a vesztőhely felé haladva, a háza elé ér, vezessék föl hozzá Giulianot.

Éa tavasz csefogság érlelódik meg a baboros agyában. Örültséget szimulál, s egész házanépe kétségbe van esve, s részvétellel nézi a nagy baboros elméjének összeomlását. A kivégzés reggelén ünnepölő öltözékkel cserélteti föl a gyászruhába öltözött háznepet, háza ablaka elé oltárt álltat s megparancsolja, bintések be rózásával az utat. Ma esküvő lesz, — mondja mosolyogva, — Giuliano és Filiberta násza, — s mindenki részvétellel engedelmoszkodik neki. Már jön Baglioni, hogy a menet érkezésének szomorú birét jelentse. De a baboros csak mosolyog, és elrejtja a szenátort olyan helyre, ahonnan mindent láthat és hallhat. Most megérkezik Strozzit, akit Filiberta a baboros parancsára levélben hívott magához. A baboros tovább szinleli az örültséget és úgy fordítja a beszélgetést, hogy Strozzit megismételje tegnapi ajánlatát. Strozzit bolosik a kelepczébe és mondja:

— Még mindig nom kénd. Legyen Filiberta az anyém és én megnevezem azt az embert, aki Chigit megölte.

A baboros révétegen mosolyog:

— Azt az embert? . . . De hát miféle emberről beszél ez te tulajdonképpen?

— Magamról! Kiáltja most türelmetlenül Strozzit. — Hát nem tudod, hogy az én törtémtől halt meg Chigi, mert vélem ellenkezni mert?

A baboros fölegyenesedik székéből:

— Ah, tehát bevallod!

Strozzit rosszat sejt és menekülni akar, de Baglioni kivont kardja utját állja. A szenátor elfogatja, Giulianoról pedig, aki most érkezik a szíre, nyomban leoldja a lánczokat.

S a következő porczban Giuliano Filibertával az oltár elé lép, hogy örökre egymáséi lehessenek. A darabnak vége.

Ügyesen megirt szépen megjatszható jelenetek között sok ralióriával vezet a szerző a véghez, amit furlanggal old meg. A baboros megtartja papi esküjét, de csellet ráveszi a gyilkos Strozzit, hogy tanu előtt bevalja bünét. Erőltetett cselekmény az egész, de a jelenetek, amiket kiboz belőle érdekesek a helylyel-közélel izgalomba tartották a közönséget. Természetesen a darab rovására ment a kiállítás, mely sokat rontott a hatáson. A szindarab központja a baboros személyesítője Pataki József volt. Sajnos hiányzott játékból az erő, amely biztonszággal megküzdött volna az érzelmek és összevedélyek hosszú eskálján. Igen jó volt Zilahy János, mint Giuliano és bájos, értelmes játékvál hódított Kondráth Ilona (Filiberta). Németh János, mint Strozzit szép alakítást nyújtott s a gyilkos moral insanitig-ját, mogorva dacossággát kitűnően érozette. Kisebb szerepben kivált Győző Alfréd, (Russon) és Saapári Janka (az anya). A közönség rokonszenvesen fogadta a darabot.

gyakorlati férfiak véleményét kollott volna a miniszternek kikérnie első sorban, nem pedig az elméleti tudósokét. Ez az oka annak, hogy az anketon elhangzott véleményekről a napi sajtó kritikája nem olyan kedvező, mint amilyent az ügy országos jelentősége kíván.

Ez a látszólagos sikertelenség azonban nem jelenti azt, hogy a szabadiskolák és ezzel a feladatok oktatásának ideális léleiből fakadt kérdése csödbe jutott. Hiszen magában véve az a körülmény, hogy a kormány foglalkozik az ügygel, már sikert jelent. Valamint számottevő siker az is, hogy az értekezlet nem mondotta ki, hogy a szabadiskolákat csak az állam létesítheti. Mert valóban az lett volna a legszerencsésebb lépés, és sirja lett volna a gyönyörű gondolatnak, ha elvben is csak, de ki-mondják, hogy állami intézményként létesítik a feladatok iskoláját.

Más kérdés már most az, hogy reánk, az erdélyi magyarságra hogyan alkalmazható ez a készülő intézmény.

Tisztában kell első sorban lennünk azzal, hogy nálunk, Erdélyben egyöntetű rendszer szerint, de a királyhígon tuli részekből eltérő tanterv szerint kell létesíteni a szabadiskolákat. Függetlenül minden állami beavatkozástól, azoknak a megállapodásai alapján, akik az erdélyi magyarság helyzetét ismerik, de az állam anyagi támogatásával kell megteremteni a feladatok iskoláját. Nem az analfabetizmus fennálló veszedelme kell, hogy képezze a kiindulási pontot, hanem a magyarság, a székelység szellemi megerősítése és ennek alapjául az anyagi eszközöknek a felismerhetése.

Itt következik aztán a másik, reánk nézve fontos kérdés: a tanerők megválasztása. Az elfoglalt és téli időben kevés idővel rendelkező tanári kart, mely Erdélyben különösen eredményes nemzeti missziót teljesít, pótolni és kiegészíteni kell a művelt magyar társadalom olyan gyakorlati erőivel, akik lelkiismereti kérdést csinálnak az erdélyi magyarság elszomorító helyzetének javításából. Ezzel a tanerő gárdával, melyet nézetem szerint a vármegyék jelölhetnek ki, meg kell azután sürgősen kezdeni az erdélyi magyarság nemzeti cevelését. Ki kell terjeszkedni a mezőgazdaság, az ipar, a mindennapi élet jogi kérdéseire; a szociális kérdések tömkelegére és ezeken kívül mindenre, ami az általános elemi ismeretekhez egy magyar községben magyar embernél szükséges.

Erdélyben nemzetiségekkel e téren kísérletezni havasületek gondolata. A pápa, a dászkal, az ügyvéd az oláhoknál már régen meghonosította a feladatok iskoláját. Mi Erdélyben egyedülre saját fajunkkal foglalkozunk. Ezeket erősítsük szellemileg és anyagilag. A többi magától jön. Mi ebben legfőbb a jövő generációknak mutatbatunk utat. De ennek a generációknak a megmentése a mi hivatásunk és kötelességünk, s ha ezt ol nem végezzük, nem lesz, akiknek direktívákat szabjunk a jövő munkájára.

Lajos Dénes.

HIREK.

Székeludvarhely, október 25.

Vadász mizériák.

A következő levelet vettük:

A vadászat kétségtelenül a legelterjedtebb sport. Nincsen társadalmi néposztály, a melynek sorai között ne akadának hívei Diánának; de ha végigtekintünk vadászaink során, ugyancsak kevés embert találunk, aki a koczavadász, lepuskás, etüsszi, presenyovadász elnevezést meg ne érdemelje. A jó vadász (nem arról beszélek, aki jól lö), elszorult szívvél látja azt a sok visszaélést, helytelenséget, nemtörődömséget és olhanyagolást, a mi a vadászat ügyét éri. Pedig a vadászat nemcsak sport, hanem fontos közigazdasági tényező is. A mi vadászatunk legnagyobb ellensége a vadász. Ritka, boldog és irigylésre méltó az olyan vadászterület birtokosa és bérelője, a kinek vadját, a szoptatós anyanyulakait, a fészkén ülő fogolytyukot, a kemény hidegtől és a nagy hótól elcsigázott vadat csapdával, burokkal és olommal hatalmába nem keríti, s el nem rabolja a vadászó had. Vadóreink, ha kötelességüket hiven teljesítik, s az országot munkájukban megakadályozzák, életükkel adoztatnak a boszuállók haragjának.

És kik tezik lehetővé azt, hogy a vadászok serege egyre növekszik? A közömbös hatóságok, és az enyhe törvények. A hatóságok nem szeretnek holmi nyul-pörrel bajlódni. Rendszeresen lebeszélnek az embert a följelentésről. Tudomásom van egy esetről, amikor egy vadásztársaságunk sikerült egy régi vadászját több évi bajszá után tetten érni. Az esetet bejelentették az illetékes hivatalnak s az egyik ur azt mondta a följelentő társulat elnökének:

— Ugyan kérem. Egy nyullal több vagy kevesebb a batárán; hát olyan nagy baj ez öndkro nézve?

A vadászról szóló törvényeink igen enyhén bírálják el a vadászt, a mikor kihágásnak minősítik. Ha nagy nehezen sikerül bosszasz utánjárása után egy vadászt elfogni: mindössze öt-tíz forint pénzbüntetésről és pár napi elzárásra ítélnek.

A vadászt csak úgy lehetne korlátozni, ha 1. a vadászt nem kihágásnak, hanem büntetnek minősítenék; 2. olyan emberek, a kiknek vadász-jegyük nincsen, vadászatra alkalmas fegyvert ne tarthatnának, mert önvédelemre olég a revolver is; 3. puskaopt és foglyort csak olyan kereskedőnek volna szabad árulni, a kinek állami engedelmé van és óvadékok is tett le. Az ilyen kereskedőnek vadászatra alkalmas fegyvert, puskaopt csak vadász-jegyvel bíró embornok adhatja el s ha ez ellen vétene, engedelmét és óvadékát olvosztitén; 4. A pénzügyigazgatóságok vadászjegyopt csak olyan embornok adhatnának, a ki még vadászati kihágás és vadászás miatt büntetve nem volt. A büntetett emberek névsorát minden pénzügyigazgatóságunk nyilvánt kolleue tartani; 5. viaszalékek olkerülésé céljából a vadászjegyopt arczképos igazolvánnyal kolleue helyettesíteni.

Az orrvadászokkal egyszerre nem lehet ugyan omilteni a főbortezőket, de igaz az, hogy hat és kilencz milliméteres főborttel az apróvadász és őz-Állományunkban is érzékony kárt okoznak. Saját szememmel látam, a mikor egy ismerősöm, a kinek vondege voltam, egy ugynevezett Mauser főborttel őzhívásón fogadásból ráöltött egy őzbakra, fültön találta, s a bak tüzbén esett össze. Tudomásom van egy olyan esetről is, a mikor egy kilencz milliméteres főborttel, a melynek a kamarája egy kissé ki volt bővítve, hogy kilencz milliméteres revolvergolyóval se lehetett löni belőle, egy erdőőrt egy jó egyeztetendő sülőt lapoczkául lött, a golyó átment rajta, a disznó pedig alig tett néhány ugrást. Hogy nyulat, foglyort lesből bármikor el lehet ejteni golyóval, az nem szorul magyarázásra. A főborttel is a vadászatra alkalmas fegyverek közé kellene sorozni s a vele való állítólagos verebészést, a mi minden évben legalább is pár százezer éneklő madár életébe kerül, a mezőgazdákunk meg kellene tiltani.

A vadászoknak és főbortezőknek segít a vad pusztításában a négylábú és szárnyas ragadozó had és maga a — vadász. Nálunk mindenki csak pusztítja a vadat. De minek védni? Csoda számba mehet, hogy még egyáltalán van vad ebben az országban. Legfőbb ideje, hogy a mi Vadászársaságunk erőlyesen kezébe vegye az ügyet, s indítványt tészen a törvényhatóságna a foglyortartási szabályrendelet sürgős olkésztetése irányában.

A társadalom.

Talán nincs fogalom, nincs szó, mely gyakrabban fogorna közezájon mint ez, hogy társadalom. Ha valaki elzúlik a kártyázás szenvedélye miatt; ha valaki bolond szerelmes és öngyilkos lesz; ha a cigány karaván családokat irt ki; ha egy, emberek — különösen nők — által elkényeztetett galváler sikkaszt; ha a házátársak nem tudnak megélni; ha a munkátlanok sztrájkba lépnek mind-mind a társadalom az oka. Nincs bűn, nincs erkölcselenség, nincs elfajulás miok ne a társadalom lenne az oka. Mindenki látja, mindenki tudja és hangoztatja, hogy a szellemi, erkölcsi, anyagi téren való hanyatlásnak a társadalom az oka.

De hát mi az a társadalom? nem az emberek egyesülete? Fonovadak kötött czimborasága oly czéliből, hogy az emberi nemes törekvéseket mindenáron megakadályozza. Legyon akármi, de az olyan intézményt vagy egyesületet fel kell robbantani, mely minden néven nevezendő rossznak föltétlen kútfeje. Mely ekküdt ollessége a jónak, szépnék, nemeknek. És legalább még sohasem ballottam, hogy valamely nemes cselekedetnek a társadalom lett volna indító oka.

De hát, kik valójában a társadalom mozgatói, elemi? Lehet, hogy tévedek, de én azt hiszem, hogy a nők. Így hát szinte joggal mondható, hogy igenis a nők felelősök mindazon bűnökért, melyeknek indító okai a társadalomra vezethetők vissza. Milyen furcsa, hiszen a közfelfogás azt mondja, hogy az egyedüli jóság csak a nő lehet. Igon a nő, de csak addig míg a nőesség himporát le nem vetkőzte.

A nőket az Isten egy szent adományjal ajándékozta meg, s mind addig míg ezt megtartják, le nem vetkőzik, valóban csak a jónak, nemesnek és szépnék lehetnek megtestesültoi.

De a szent adomány a jámborság.

De hol vannak a jámbor nők? Istenem hol?... Még az álmzemérem is maholnap kivész. A mai társadalmi feltetés szerint, hogy aerülő leány olpirul a sikamos beszédek ballátára rendkívül neveletlennek tartják. Ki azonban könyvedséggel játsszik a kétértelmű szavakkal, az ugynevezett duplátszóhoz ért, nagyműveltséget árul el, s kereset lez társalgása.

A jámborság volt ezelőtt a nőnek azon egyetlen kincse, mi csodá hatalmával fogva megbőidította az emberiséget. Mai uram bocsá! jobb arról nem beszélj.

A jámborság, a nő lelki szépségének a kebel mélyből való kitökintése, mely az ő sejtelmes ter-

mészeténél fogva kivétel nélkül mindig megtalálja azt, mi igaz, uem, beüeltes, szükös és illendő.

Mi teszi széppé, szorototromáltóvá, mindenhatóvá a nőt a férfiak szemében? A lébák előtt a tagok idoma, a bőr szépsége, a testi olönyök, lodérség, sikamlós, kétértelmű boszúék stb.; de a komoly gondolkozású férfiak előtt, még ma is a lelki szépség, az erkölcsi idomok, a kedély ártatlanságának liliuma, amelyből mindeu szeney, minden erkölcsi föl mosze áll.

A jámborság a gyonge nőnek egyetlen fegyvere, jobban mondva udva, mely őt körül veszi, s a durva támadások és rágalmak szolétól megvédi.

Sajnos, o várnak kevés ma a lakójuk, kiköltöztek, a közérköles elvezett...

Mi az oka ennek?... a társadalom.

Hölgyeim! kiket még a jámborság vára övez, hagyjátok el azt a társadalmat, mely minden rossznak kútfeje, ulkosatok ujat, melynek zászlóhá: egyszerűség, jámborság, szolidség, illem jelszavak legyenek felirva.

Ezzel tartoztok elődeitek szellemének, és tartoztok a jövő nemzedéknek, hiszen ti vagytok, leszte az anyák.

Elodázhatatlan szüköség már csak anyagi szempontból is egy új társadalomnak alakítása, mely az egyszerűséget túzi zászlóhá. A mostani társadalomnak irtózatokos követelményei a küladésekben, melynek, ha olget akarunk tenni csak részben is, anyagi bukás a vége. S mi lesz az oka? a társadalom. És ki fog felszegteni? Senki.

Oh! milyen szép, milyen üdvös, milyen hasznos lenne, ha székely nők intelligens elemi kimondának jelszókép, hogy hívek leszünk az anyáinkhoz, felelevenítjük a multat, s már a közelgő téli esélyekre és bálokra csakis székely szóttesben és székely stílusban készítet rubákban fogunk megjelenni. Hiszen az sokkal kevesebbe kerül és sokkal jobban felestenek bennu, mint azokban a sallangos, csipkés, fodros istennyilákkban.

S hátha még ez az új társadalom azt is meghatározná, hogy a társalgás milyen mederbe folyhat, milyen fontos eredményt tudna elérni a közérköcsiség terén?

Mindezekhez pedig még a férfiak megrendszabályozása kellene, s az üdvös eredmény nem maradna el. S mi lenne ennek az oka? Ez egyszer a társadalom.

Varys Zsigmond.

A vágatási törvény következményei.

A farczádiaknak tilos a husbehozatal.

Komoly és súlyos aggodalom nehezedik újra a város polgárságára. Az amugy is nehéz életet még súlyosabbá tette az imént életelépett husvágatási törvény, mely sok üdvös intézkedése mellett akaratlanul is nagy csapást mér o város közönségére.

Székeludvarhely város polgárságának ugyanis az őszi idő beálltával egész télen át, egyik fő élelmi szerét az a disznó hus képezte, melyet Farczád község szorgalmas népe minden helyt vásárra behozott. Így látták el a farczádiak o várost zsirnak való szalonnával, izletes sonkával, kolbászszal és annak való bussal anélkül, hogy a helybeli mézáros mestereknek kárt okoztak volna.

Talán évszázadra visszavezethető szokáson alapult ez a hus behozatal, melynek most, ime, az új vágatási törvény véget vet.

Székeludvarhely város piacsa 35—40 százalékkal lett drágább az utóbbi 3—4 év alatt, ami azt jelenti, hogy ugyana nak a háztartásnak az ellátására 35—40 százalékkal több kell, mint kellett annak előtte. A kereseti viszonyok pedig nemcsak nem javulnak, hanem rosszabbakká lettek, melyet most mintegy megkoronáz a vágatási törvény idevonatkozó intézkedése.

E tarthatatlan állapottal a közigazgatási bizottság is foglalkozott a folyó hóban tartott ülésén, amikor határozatba ment, miszerint felirnak a miniszterhez, hogy a törvény kérdéses paragrafusa alól o várost, illetve a farczádiakat vegye ki.

Bizalommal tekintünk a földmivelésügyi miniszternek döntése elé, mivel nincsen kétségünk, hogy a kérdésnek, mely az egész város és egy egész falu közönségének ohaját fejezi ki, a miniszter helyet ad, s így rövid idő alatt visszaáll az évszázados jó szokás.

Házasság. Szt. gericzei Jakab Rudolf és nejje alcaernátoni Damokos Ilona leánya Klára, folyó hó 24-ikén tartotta esküvőjét özv. perczártoni Nagy Lajosné egervári Egerváry Flóra fiával, Nagy Lajos m. kir. honvéd főhadaggyal Marosvásárhelyt.

Tanárok kongresszusa. Az erd. róm. kath. Státus hét középiskolájában működő tanárok egyesülete f. é. november hó 2 és 3 napjaio városunk kongresszusra gyűlnek össze. A kongresszuet, melyet a róm. kath. főgimn. nagytermében tartanak

meg, előértekezlet és ismerkedési estély előzi meg. Az ülések nyilvánosak és tárgyakat felolvasások és indítványok képezik. Felolvas, illetve előadást tart **Rass Károly** osztályfőnöki tanár „Az oktatás akadályai az alsó osztályokban” címmel és **Tersatjanszky J.** brassói tanár „A délutáni tanításról”. Az indítványok során tárgyalásra kerül a gróf Mikos-féle javaslat az ifjúság testi neveléséről. A résztvevő idegen tanárokat a főgimn. tanártestülete látja vendégeül.

Áthelyezés. A király **Dr. Besztercezy István** gyergyószentmiklósi kir. járásbírónak a székyokoroszturi járásbíróvához saját kérelmére leendő áthelyezését megengedte.

Székyoszentmikályon 1848. november 6-án legyilkolt egy székyi ifjú emlék oszlopának hátrálékos díját 116-57 kor. a nagyméltóságú kereskedelmi miniszter, **Kossuth Ferencz** kgyoson elengedte, tekintve azon hazafias célt, amelyet az emlék szolgál. Alant-irtak, mint akik a kérést benyújtották, bálás köszönetüket fejezik ki nemcsak a kegyelmes urnak, de **Hargita Nándor** szakiskolai igazgatónak is, aki tekintve a hazafias és nemes célt szintén nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a kellő információ alapján a hátrálékos rész elengedtesék. Fogadjá ez uton is az emlékbizottság bálás köszönetét úgy az emlék elkészítéséért, mint a közbenjárásért, amely lehetővé tette, hogy a sirt vasrács kerítéssel vehessük körül, hogy így óva tovább hirdesse a vértanú emlékét. **Deák Miklós,** tarcsafalvi **Pálffy Aladár.**

Korcsolya-egyleti gyűlés. A helybeli Korcsolya-egylet választmánya ma, vasárnap délelőtt 10 órakor a titkári irodájában (Árpád-u. 3. sz.) ülést tart, melyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

Utcza rendezés. A következő sorokat vetjük. Igen tisztelt Szerkesztő ur! A város utczáinak szabályozási vonalait ezelőtt 7—8 évvel megállapítva lettek. E szabályozási vonalakat az új építkezéseknél meg is tartják, ám történnek építkezések, amikor azt kijátszák. Így például éppen most folyik egy építkezés az Árpád-utcában, a hol egy öreg, lebontásra rég megért épületet alakítanak át olyan formán, hogy az egy újabb századra megakasztja az utcavonal rendezését. Ugyancsak az Árpád-utcában történt egy néhány évvel ezelőtt hasonló épület kijávitás, amely azonban, úgy látszik, nem szolgált elegendő példával arra, hogy így várost rendezni nem lehet. Ez utca szabályozási vonala szintén ezelőtt 7—8 évvel lett megállapítva, s annak alapján a jobb oldalon épült új modern házat be is szorították vagy két méterre, azonban mit ért ezen jóindulat, ha a szomszédos következő épületeket, javítás ürügye alatt, új fronttal látják el, s zárják utját az utcavonal helyes rendezésének. Kérem soiram közreadását, hátha az építkezési bizottság még segíthet a dolgon. Teljes tisztelettel vagyok stb. (—y.)

Jegyzői gyűlés. Udvarhelyvármegye Jegyzői-egylete **Gálffy István** elnökle mellett tegnapi délelőtt közgyűlést tartott. A gyűlés a jövő évi költségvetés megállapítása tekintetében intézkedett.

Alakuló közgyűlés. A Rendezett Tavasúcs Városok Polgármesterei Országos Egyesülete Budapestben, (a városbáza közgyűlési termében, Váci-utca) október hó 26. napján délelőtt 10 órakor tartja alakuló közgyűlését.

A közvilágítási naptár. A villamos művek igazgatósága csak nem régebben tette közzé a közvilágítási naptárt. E naptárt a nyilvános ellenőrzhetőség céljából mi itt leközlöttük, s úgy látszik nem okozott. Ugyanis azóta csaknem nap-nap után tesznek említést nekünk arról, hogy a naptár szerinti rendet nem tartják be, vagyis a lámpákat jóval hamarabb kioltják, mint ahogy az előírva van. Így például a naptár szerint okt. 21—25 ike közt a közvilágítás kezdete 5 $\frac{1}{2}$ óra, s vége a féljajlónak 11, az egész éjjel égonék reggeli 5 óra. Igen ám, csak hogy a féljajli lámpákat — az egész éjjelégőkről nem is beszélve — nem 11 órakor, hanem igenis 10 vagy egynegyed 11 órakor kioltják, mit a színházjáró közönség nap-nap után szomoruan konstata. Mindezekből kifolyólag minden este helyes lesz, hogy vagy a naptárról jelentik ki, hogy azért csinálták, hogy ne turtsák be, vagy azért oltják ki a lámpákat, hogy a közönséget fumiálgják, vagy pedig, ami a legcélszerűbb, a lámpák kioltását szigorúan a naptár szerint eszközölik. Végül itt omlajtjuk fel, hogy az a bizonyos lámpa beosztás, melyet a képviselőtestület egy kiküldött bizottság javaslatára a nyár elején elfogadott, s ahhoz a villamos vállalat igazgatósága is hozzájárult, még ma sincs végrehajtva.

Kinevezés. **Kibédy Zsigmond** kataszteri iratárt kezelő irodatisztát a pénzügyminiszter a helyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz p. ü. fogalmazó-földadó nyilvántartó biztossá nevezte ki.

Karácsonyi vásár Segesváron. A segersvári Tulipán-szövetség, magyar iparvédő-egyesület ez év december 6—8. napján **Saterényi József** államtitkár védnöksége alatt karácsonyi vásárt rendez, a melynek élén báró **Kemény Béláné** áll.

A pellenger. Az eddigi végrehajtási eljárás egyik legbarbárabb és leginhumánusabb rendelkezése az volt, hogy az árverési hirdetménybe bele kellett tenni a végrehajtást szenvedett adósnak a nevét. Ez az orodmény a legtöbb esetben bekerült a hivatalos lapba, onnan pedig a napilapokba is. Ilyképpen a hitelezés az adós magánügye teljesen ok nélkül a legtöbb nyilvánosság elé jutott. Minden embernek, kinek semmi köze sem volt hozzá, tudnia kellett, hogy ekkor meg ekkor árverelni akarnak egy embert, kinek az az egyetlen bűne, hogy többnyire teljesen függő okok miatt nem tudta egészen pontosan teljesíteni hitelezőjével szemben való kötelezettségét. Amiatt még nem érdemelte meg, hogy mindonkinek prédája legyen a neve, hogy az árverési hirdetményben pellengerre állítsák. Ennek a barbár kegyetlenségnek alaposan véget vet a végrehajtási novellának egyik intézkedése. Ezentul az árverési hirdetményből mindig kimarad az adós neve, csakis azt jelzik a miro az árverések megtartása céljából szükség van: az adós lakását. Nem lesz adós az országban, a ki ne őszinte örömmel fogadná ezt a humánus újítást. Elég baj az, ha névtelenül árvereznek valakit. Ezt a bajt még kipellengerézésrel is tetézi oly megszégyenítés, melyre a kénszerhelyzetbe jutott szegénység — és tulajonyó részről erről van szó — egyáltalában nem szolgált rá. A pellenger mint büntetés rég kiment a divatból. Csak a végrehajtási eljárásban ragaszkodtak még hozzá. Most végre onnan is eltűnik, és csak öröm támad pusztulására nyomáru.

Nyilvános nyugtázás. A következő sorok közlésére kértünk föl. A helybeli Oltáregyesület által rendezendő kiállítás fedelészere **Kedves István** és **Péter Lajos**ok gyűjtőívén következők adakoztak: Öv. Pálffy Ferencz 8 K. Papp Lajosné 6 korona. Szentes Márionné, Tamás Balázsné, Tassaly Lajos, Keresztes Sándorné 4—4 K. Pásztor Istvánné, Tályán Józsefné 3—3 K. Péter Józsefné, Agótha Albertné, Sütkösd Miklósné, Fornegel Gyuláné, Schuller Jánosné, Szóles Pálné, Dr. Urbányi Istvánné, Tályán Antalné, Dr. Macskássy Ignácuzé, Daróczi Józsefné, Kovácsi Jónné, Ferenczy Ferenczné, Schuller Mihályné, öv. Gaál Jánosné, Szébeny Antalné, övgy. Jancsó Antalné, Csépe Endréné, öv. Török Pálné, Kandó Mózsné, Frank Nándorné, Orbán Józsefné 2—2 K. Schnapek Józsefné, Jakab Gyuláné, Sterba Ödönné, Gáspár Balázs, Kovács Istvánné, Beteg Pálné, Bouedek Gézané, Szébeny Balázsné, Toth Mártonné, Kálai Sándorné, Kéty Zoltanné, Sándor Imre, Gáspár Miklósné, Löffy Lajosné, Heitz Vilmosné, Zakariás Poli, Rudnyák Péterné, Szőlősi Mari, öv. Papp. Z. Istvánné, Topai Dómnó, Agótha Ferencz, Orbán Antalné, Jakabffy Lajos, Kun Béla, Barkóczi Albertné, Györhy Titusz, öv. Molnár Endréné, Gáspár József 1—1 K. Bancsné, Czikmántori Albert 80—80 fillér. Koroukai Ferencz 60 fill. Baczó Lászlóné, Fonyó András, Fonyó Andrásné, Karda Dénes, Filz Rezsőné, Seidel Zsuzsa 50—50 fill. N. N., Albert Péter, Novák Jánosné, Kálai Mózsné, Orbán Balázsné, Jaklics Györgyné 40—40 fill. N. N., Pásztor Józsefné 20—20 fill. Papp Jenő, Papp Lajos, Papp Erzs. Papp Margit, Papp Andor 10—10 fill. Daróczi Ninuka kézi munka, Daróczi testvérek oltár terít. Összesen 113 korona 50 fillér.

A csizmadia ipartársulat a mult szombaton tartotta meg kosaras táncestélyét. A multság egy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült, s a vendégkorszor a hajnali órákig mulatott el a legkedélyesebben. Az estélyen felülisztelek: Solymossy Endre orsz. gy. képv. 18 K, dr. Valent-sik Ferencz ügyvéd 18 K, Szébeny Antal 8 K, dr. Sebesi János alispán 4 K, Barcsay Károly, Gothárd János polgármester, ifj. Bálot György 3—3 K. Vajda Ferencz, Persián János, Szébeny Balázs, Szentpétery Gergely, Szorgel Ferencz, Gáspár Boldizsár 2—2 K. Karda Dénes, Ilán József, Jakab Gyula, Szentpétery János, Szabados Ferencz, N. N. 1—1 K. Incze Károly 40 fill. A rendezőség a felüliszteleknek az uton nyilváníta bálás köszönetét.

A tanító-egylet kereszturi fiókköre f. hó 15-én Kismódon tartotta özei rendos gyűlését, hová — daczára a nagy távolságnak — a kör tagjai nagy számban jeletek meg. S ez nem az alapszabályban előírt büntetéstől való félelőmnek, hanem az ügyiranti igaz lelkesedésnek, valamint a tanítók hivatás szeretetének tulajdonítható. Az előző megnyitó után **Filip Árpád** term. rajzi tanítása következett a ptyokaról. **Elekcs György** „Tanítók önképzése és eszközei” című tételről olvasott fel. **Macskási Zoltán** a villamosság köréből tartott előadást s végül enekelték: **Dakó Lajos, Szász Ferencz, Baczó Lajos** és **Marosi Nátyás**. Valamennyi szereplő dero-

kasan oldotta meg feladatát, miért is a kör telyea olismorését és köszönetét érdemelték ki. A gyűlés végével közbédolt az isk. helyiségében, hol **Jakab Adolf** etéli kereskedő koser vendégszeretettel látta el a munkában kifáradtakat.

Kivonat a m. hiv. lapból. Rübör megszűnt Béta községben. Sertésorbánc megszűnt Béta és Nagyalambfalva községben. Sertésvész megszűnt Abásfalva községben. Sertésvész fellépett szorványosan Patakfalva községben és járványosan Küküllő-keményfalva községben. Lépfene megszűnt Homoród-jánosfalva és Bardocz községben. Veszetteg megszűnt Székelyszombor és Fiafalva községben.

x Színház után kellemes találkozót nyújt a n. érdemű közönségnek a **Barkóczi Hungaria** étterme és kávéháza.

x Elismert jó hazai gyártmány. „Ó Budai Különlegesség” név alatt egy új fajta vászon kerül forgalomba, mely az O-budai fehéritő és csinozó gyárban lesz előállítva s a mely hivatva van, jó minőségénél fogva a külföldről gyakran magyar név és gyártmány alatt becaempézett hasonló árukat teljesen kiszorítani. Jelen újdonság **kizárólag** Barcsay Károly nő- és férfi divatáru házában kapható, Székelyudvarhelyen.

Színházi hét.

Egy két hét a bezárulnak egy félévre a színház ajtói, s közönségünknek ezen hosszú időre szellemi táplálékát újra a **fényesen** sikerült estélyek, s talán a tavaszidő beérkező czirkusz és mozi fogják képezni. És sajtáságos, társadalmunk szellemi életének ezen meglehetősen mostoha viszonyai sem képesek a közönség nagy rétegét megmozgattatni és színházjárásra bírni; az elmúlt héten egyetlenegy telt házról sem emlékeztünk meg. Elszomorító jelenség ez, és mindenesetre olyan tünet, melynek konzekvenciái mélyen belevágnak szellemi életünk lényegébe akkor, amikor a selyem és bársony a legalsóbb társadalmi rétegekben is tömegesen szedi áldozatait.

A harmadik színházi hetet a **Hajduk hadnagya** operettével kezdték meg, melyet jó ensemblevel hoztak színre. **Idly Irén, Dénes Ella, Szilágyi Erzsike,** a férfiak közül **Zilahy, Makai, Németh, Aldori, Győző** osztozkodtak a sikerben. — Vasárnap este a bajos zenéjű **Vig üzevgy** volt műsoron, **Dénes Ellával** a czimszerpeben. Szép, nagy terjedelmű, világos árnyezeti hangját souverénitással kezeli, fényt és árnyékolást kitűnő színezéssel, céltudatosan osztja meg, melyben minden részecske a legharmonikusabban illeszkedik egymáshoz, és amelyet kiegészít szeretetreméltósága. Danilót **Aldori** László játszotta, s igen kedves és meggyerő módon segítette elő a darab cselekményét. **Lévai Berta, Zilahy János, Makai Elemér,** nemkülönben az összes szereplők mind rá szolgáltak az elismerésre és tapsra, melyet a félsz telt ház bőven juttatott. — Hétfőn **A biboros** ment, melyről más helyen van említés téve, mi kéddén **A koldusdiák,** Milöcker feledhetetlenül szép operetteje volt műsoron. **Dénes Ella** mint **Laura,** szélesen csendülő hangjával, **Idly Irén** (Broniszlava) szép megjelenésével nyertek meg az osztatlan tetszést. A koldusdiák szerepében **Baratya** rekedtsége folytán **Lévai Berta** ugrott be és állotta meg jól helyét. **Németh** kormányzója, **Aldori** századosa és **Szilágyi Erzsike** hadapródja mind igen kedves volt. Szépen énekel **Csáki Ferencz** (Janczky), azonban jutékaunk nehézkessége azon sokat rontott. Sikerült alak volt **Győző** zece grófia. — Szerdán **Le a férfakkal** bohózat ment telt ház mellett, jó öszesvago előadásban. **Kondráth Ilonának** (Guzsti) újra alkalmat volt azokat a kvalitásokat, melyek őt elsőrendű színművészdővé teszik, ragyogtatni. Minden szava, mozdulata helyénvaló; az érzések és szenvedelmek valóságos kaleidoszkopját csillogtatta szemünk előtt. És e tarka színezveleg mégis egységes, harmonikus volt. Most pajkos jökedvet, majd határtalan kétségbeesést mutat, hangban, hangulatban természetes, magától értődőnek teszik. Az egész darabot ő maga vitte egyedül és büszke lehet rá, fényesen vitte: az üres, gyenge kis darabot a közönség tetszéssel fogadta, amit számtalan kihívással és tapsal bizonyított. Mellette igen jó volt **Németh** (Kortyocska), **Lévai Berta, Szilágyi Erzsike, Szapári Janka, Győző, Zilahy** és **Makai**. — Csütörtökön **A komédiások** operette ment. **Győző** Alfréd aranyos kedélyével, mókájával a Nyul ur szerepében sok dorultséget szerzett anélkül, hogy hatásvadászathoz folyamodott volna. Berta leánya szerepében **Dénes Ella** finom diszkrécióval, amellel mégis temperamentummal játszott. **Bibor Iréat** **Idly Irén** játszotta, szint, melegséget öntve szerepébe; szép tánczavál, izléses toilettyével, pajkosságával nem tévesztette el a hatást. Igen jó volt **Baranyai,** mint Agomemnon, szép éneket produkált. **Szapári Janka** a **Lydia** szerepében ért hatást el. Igen jó volt **Makai, Zilahy,** míg **Aldori** László (Madár Marci) alakításának közvetlensége művészi izlésre vallott. A jó öszjáték, kiállítás egyaránt hozzájárultak a sikerhez. — Pénteken **11. Rákóczi Ferencz fogsága** ment zónaoladásbnu, míg tegnap este **Nafalin** volt műsoron.

Ma, vasárnap délután **Betyár kendője,** este **János vitéz** megy; hétfőn megismétlik **Le a férfakkal,** 20-úában, kedden **Géczi** úepdrámáját a **Távlygók**-ot hozzák színre.

KÖZSÉGI ÉLET.

Községi és körjegyzők országos mozgalma.

Székeljudvarhely okt. 24

A kör- és községi jegyzők országos egylete ez évi közgyűlésben mozgalmat akar indítani a köz igazgatás, valamint snját helyzetük javítása érdekében.

Az országos jegyzői egylet elnöke Uszky Bálint ugyanis egy kiváló szakismerettel összejáratott és a belügyminiszterhez intézett emlékirat tervezetét terjeszt a közgyűlés elé, melyben a többek közt a községi jegyző közjogi helyzetének, a fegyelmi eljárással, a fizetés és nyugdíjügynek rendezését, valamint a jegyzőképzés reformját és a községi ügyviteli szabályzat kibocsátását sürgeti.

Ismerve ezen mozgalom indító okának becsületes motívumait, annál inkább kívánnak foglalkozni a kérdéssel, mert magunk is abban a véleményben vagyunk, hogy a közállapotok javulását egy jó közigazgatás megteremtése nagyban elősegítené.

A mai közigazgatás olavult, rozoga. Az a bizonytalanság, amely minduntalan kénytelen igénybe vonni a legvégső fórum döntését, — eléggé igazolja egy alapos, gyökeres reform szükségességét. Különösen a közigazgatás terén észlelhetni kézzelfoghatólag a jelenlegi helyzet tarthatatlanságát. Az a képtelen állapot, hogy a község törvényes feje ma is az a bíró, a ki sok esetben irni olvasni sem tud, — értelmetlen teszi annak szükségét, hogy a községi törvény gyökeres átdolgozása alá vették.

Történt ugyan az utóbbi időben némi gondoskodás, hogy a jegyző kvalifikációjának emelése által a községnek legyen egy oly tisztviselője, aki azt a haladást és fejlődést iránti törekvéseiben támogatja; de ennek ily irányú működését nagyban megkönnyíti egyfelől az a tömörkedés sok munka, mit az egyes hatóságok róla róvak — a legtöbb esetben segédmunkaerő megadása nélkül, — másfelől pedig a hatáskör hiánya.

Szinte novetséges, hogy a képviselő testületi gyűlésen — a hol a község autonóm jogköre jut érvényre — a községi bíró személyében — kivált itt Erdélyben — gyakran oly individuum olgökölt és enuncziál határozatokat, a kinek korlátolt értelmi képessége egyáltalában nem alkalmas ennek — a közérdek szempontjából is — fontos ténykedésének kellő súlyt kölcsönözni.

A jegyző, aki a törvény büntetésintézkedésével csak másodszorban jár számításba, évok során ált tanusított lelkiismeretes, fíradtságos munka után igaz, szerez magának olyan tekintélyt, hogy szava döntő, véleménye pedig mérvadó legyen; de ez nem azonos a hivatali állással járó és egy bizonyos tiszteletet parancsoló hivatalos tekintéllyel, hanem éppen csak oly ideig-óráig tartó egyéni befolyás jellegével bír, melyet az illető ép olyan könnyen elveszithet, mint amilyen nehezen megszerzett. Mert tett légyen az a jegyző községe érdekében bármily szépet, bármily jót és ödvóat, légyen annak a jegyzőnek része a legnagyobb szeretet és tiszteletben; mihelyt pl. átvátna a tagozatba vagy bármely más olyan közérdekű vállalkozásba hasznos és ödvós voltától oly elveket bangoztat, melyek a nép előtt ellen szenveseek, úgy elveszti hosszab becsületes munkálkodásával szerzett tekintélyt, mintha sobasem lett volna része benne.

Felöltö viaszba és a közrond fenntartására nézve bénítólag hat az a valóban szármalmas állapot is, hogy az előljárásnak nincs meg a karhatalom

közvetlen igénybővételre a joga. Lobot az a községi bíró vagy jegyző akár milyon célyos, egy-egy reinitona atyafi simpliciter kijelenti, hogy nom ongodolmeszkodik és a hivatalos tekintély csullá van téve. A főszoignabírónak semmiféle szigorú itéleta ki nem közsördül aztán az előljáróság tekintélyén — a népcsödület habotája között — ojtett caorbat.

E czikk szök korétében nom torjeszkodhetünk ki a községi közigazgatás számtalan bajainak felsorolására; ezéluk a felsorolattakkal rámutatni egy sürgös és gyökeres reform szükségös voltára.

Nézetünk szorint a községi közigazgatás bajai a jogkör decentralizálása által hathatósan lehetne segitoni.

A községi (kör-) jegyzői állást eléggé alkalmasnak tartjuk arra, hogy első fokú hatósági jogkörrel ruháztassék fel.

Élső sorban természetesen ki kollene ragadni a jegyzőt a mai bizonytalan közjogi helyzetéből és őt az előljáróság fejévé kellene megtenni.

A szolgáti pragmatika megalkotása és egy megfelföld, a mai nehéz megélhetési viszonyokhoz mért fizetésrendezés által pedig őt ugy hivatalos munkódésében, mint anyagi tekintetben függetlené tenni.

Igy aztán hiszük, hogy községeink fellendülése rövid idő alatt oly haladást mutatna fel, mely a kor kívánalmainak megfelelne. A jegyzőegylet mozgalmát tehát azzal a jókonazonnyal fogadhatja a község, amely rokonszón kell, hogy kísérjen minden olyan akcióit mely a közérdek előmozdítására irányul.

Jegyző.

Szerkesztői üzenetek.

T. H. Nem közölhető.

K. O. Koldjé be, akkor majd elvállik.

Poseur H. Ime nyomtatásban:

A színpadon vig bonyodalmas.
Mulatságos jelenetek;
Körölettem mind jól mulatoak
Egyedül én nem nevetek
Mit bánom én, hogy Bibor Irén
Madár Marczinak légyottot ad;
En csak gázé szoknyád látom
Es vágyva nézek fel rád!

Te csökolodzol partnereddel,
En izgek-mozgok nyugtalan;
Oh itenem, annak melletted,
Mily irigylendő sorsa van.
Miert nem születtem én színeznek
S miert nem lett skribler ó;
Most én volnék a hőszerelemes,
S ó — a kinjában verelő.

Nagyon szép volt. Nagyon megvagyunk elégedve De mi a csodáért kellett ennek nyomtatásban megjeleni — nem értjük M. L. P. Szivesen.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Tanító urak figyelmébe!

Haladási (munka) naplók csinos kivitelben e lap könyvnyomdájában kaphatók!

Kiadó lakás.

Kossuth-utca 25. sz. alatti emeletes lakáson 3 szoba, konyha kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal, ugyanott.

TÖRLEY CASINO TALISMAN GRAND VIN

Papir és írószér kereskedés.

Van szerencsém felhívni a helyi és vidéki közönség szives figyelmét új betűkkel, gépekkel és könyvdiszitményekkel a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelőleg berendezett

új könyvkötő és papir-üzletemre

melyet Székelyudvarhelyt, Eötvös-u. I. sz. a. (a Főrezenrdiek temploma mellett) nyitottam

Könyvkötészetemben minden e szakmába vágó könyvkötő munkákat a leggyazzerübbtől a legdiszesebb kiállításig, jutányos árban, a legesgyobb pontossággal teljesítek. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek és 20 koroszt megvaládó rendeléményt bérmentve szállítok. Továbbá áltam megrendelhetők hivatalok, egyesületek, klub részére **ragasztott betűjegyzők**, melyek a legjobb anyagból készülnek, pecsétnyomok sárgászöld, festékpárnák, melyek a legjobbak, valamint itt több fel nem sorolt tárgy a legjutányosabban, és lelkiismeretes kiszolgálás mellett beszereshető. — Becsek megrendeléseiket várva, vagyok teljes tisztelettel

SOHA ALADÁR.

Tankönyvek jó erős kötésbe kötöttek.

Védjegy: „Horgony”

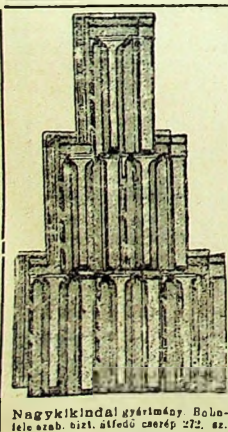
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszér, mely már sok óv óta legobb fájdalomcsillapító szorok bizonyult küszvényél, oszónal és meghűlésekénel, bedörzsolósköppen használva

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ollatott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és ugyiszólván minden gyógyszerüzemben kapható. — Főraktár: Török lözsef gyógy szeresznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlan hoz”, Prágában, Elisabéthstrasse 5 neu

Mindennapi széküldés.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

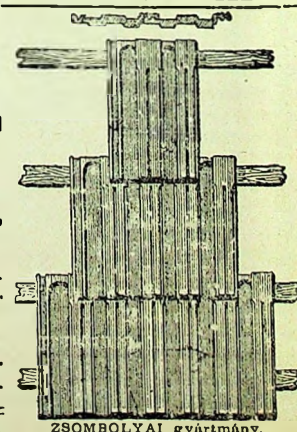
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Legelőkelőbb referenciák. 50 millió évi gyártás a cs. és kir. szab. BOHN-féle biz-
— Alapított 1864-ben — tónsági átfedő cserepekből.

Vasoxyd természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő tetőcserepek. Legolcsóbb és legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szab. bizt. átfedő cserep 222. sz.

ZSOMBOLYAI gyártmány. Szab. biztonsági, precíz átfedő cserep 223. sz.

Sz. 626—1908. ki.

Udvarhelymegye, Homoróddaróc község.

Faeladási hirdetmény.

Homoróddaróc község nyilvános szó és zárt írásbeli árverésen eladja Udvarhelyvármegyében, Homoróddaróc község határán fekvő „Hévíz” nevű erdejének 1906—1908. évi 5-95 k. hold területű vágás területén található, szakértőileg felbecsült 599 drb. 28—60 cm. mellmagassági átmérőjű s kiváló jó minőségű tölgyfáját, melynek fatömege 126 8 m³ I. osztályu, 357 2 m³ II. osztályu, 252 3 m³ III. osztályu műfában és 319 1 m³ tűzifában állapított meg.

Az eladandó erdőterület a kaczai vasútállomástól 10 9 klm. távolságra fekszik, melylyel 7 klm. jó törvényhatósági és 3 9 klm. elég jó mezei és erdei ut köti össze.

Kikiáltási ár 17556 korona, melynek 10%-a bánatpénzképpen az árverés kezdetén letendő.

Az árverés folyó évi november hó 16-án délelőtt 9 órákor Homoróddaróc község házában lesz megtartva.

Az árverési és szerződési feltételek eladó község előljáróságánál és a székelyudvarhelyi m. kir. járási erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Homoróddarócon, 1908. évi október hó 19-én.

Barra Sándor,
községi jegyző.

Martin János,
községi bíró.

998—1908. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírott községi előljáróság közhírré teszi, hogy Kápolnásfalu község tulajdonát képező bolt és korcsmahelyiség, a hozzátartozó lakszobák, pincze, csűr, istálló és színnel, valamint a hozzátartozó kerttel és kuttal együtt 1908. november 15. napján délután 2 órákor a község házában haszonbérbe adatik 1908. december hó 1-től számítható 3, esetleg 6 évre.

Kikiáltási ár 500 kor., bánatpénz ennek 20%-a. Bérlet a szerződés megkötése után a bérleti idők tartamáig egy korlátlan italmérsi engedélyre jogot tarthat, mely engedély minden akadály nélkül a nagyméltóságu m. kir. Pénzügyminiszter urnak 109646—1908. sz. engedélye alapján meg fog adatni.

Kápolnásfalu, 1908. október 22-én.

Az előljáróság:

Roth Lázár,
k. bíró.

Menyhárt János,
k. jegyző.

Sz. 608—1908. végrb.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. jbiróságnak 1908. évi V. 422/1. sz. végzése következtében Dr. Király Géza segesvári ügyvéd által képviselt Küküllői takarékpénztár részvénytársaság javára 845 kor. a jár. erdejéig 1908. évi szeptember hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 2397 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 4 m. mázsa kőmlő, 1 garnitúra butor és még többféle házi butorok, marhák, sertések és takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbíró 1908. évi V. 422/2. sz. végzése folytán 845 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. május 7-ik napjától járó 6% kamatai 1/3% váltódíj éssedig összesen 111 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Székelykereszturon alperesek lakásán leendő megtartására 1908. évi november hó 7. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi XL. t.-cz. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsőron alól el fognak adatni.

Kelt Székelykeresztur, 1908. évi október 17.

Szalontai Albert, kir. bir. végrehajtó

Fajalmák.

Kiváló, kézzel szedett a'mák kaphatók ÖZV. BOROS KÁROLYNENAL Bethlenfalván.

Legjobb szépitőszert! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

A szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására

legkitűnőbb és legbiztosabb vegytiszta, sem bigaunt, sem olmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan zairmentes készítmény a

MARGIT
CREME

Ezen világhírű arczke-nőcs elő-volit széplőt, májfoltot, pattanást, miteszert és más minden bőrbajt, rénczokut, bimlö-helyeket is, az arczot simává és üdévé teszi.

Ára: kis üveg 1 k., nagy 2 k., Margit bőlgörp (3-féle színben) 1.20 k., Margit-szappan 70 fill., Margit fogpó 1 kor., Margit arczvíz 1 kor. Postán utánvéttel vagy a postai előlegos bekioldó után keldi a készlet.

Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Székelyudvarhelyen: Kocz Armin, Solymosy János, Székelykereszturon Baumgartner János gyógyszerészeknél.

Csodás, gyors és biztos hatásu.

Törv. védve. Óvakodjunk utánzatoktól!

Az Agrár takarékpénztár r.-t.

fiókiintézete helyiségét

Kossuth-utca 34.

szám alá helyezte át.

TRISKA J.

Erdély első zongora nagy raktára

KOLOZSVAR.

Ajánlja híres bel- és külföldi czégek-től eredeti zongoráit, pianinoit, saját gyártmányu czimbalmait és ujonnan berendezett hangoló és javító műhelyét, melyben használhatatlan, régi zongorák a technika legújabb vívmányai alkalmazásával javíthatnak szakszerűen, gyorsan és pontosan.

Telefonsz. 419. Olcsó bérlet.

Részletfizetésre is!

Tíz évi jótállás!

Szám 4001—1908.

ki.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó kányádi körjegyzői állásra, mely alá Kányád, Petek, Jásfalva községek tartoznak, pályázatot hirdetek s felhivom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900. évi I. t.-cz. 6. §. illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeket hozzám folyó évi november hó 15-ig délután 4 óráig feltétlenül nyújtsák be, mert a később beérkezőket nem fogom figyelembe venni.

Javaldalmazás: 1. Fizetés 1600 kor. 2. Természetbeni lakás. 3. Irodai utalány 82 kor. 4. Fuvarátalány Kányád és Jásfalva részéről 60 korona.

Petek esetről-esetre a körön kívüli utazást uti napló szerint megfelelő arányban fizeti.

Oklánd, 1908. október 10-én

Szabady Tivadar,
főszolgabíró

A készlet gyorsab eladhatása miatt

Caspari Frigyes és Társai
Medgyes. (Nagyküküllöm.)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeit, u. m.: magonc, kőmagu és csontgyűölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földi epret, diszcserjéket, gyümölcsfa vadonczokat, sövénynek való, tűlevelű fakát, rózsafákat, stb.

Arjegyzék kívánatra bérmentve.

Készítik: **MAGGI GYULA és TÁRSA.**
Iroda: WIEN VI./I. Gyar: BREGENZ

Fogorvos Perl József

American Dentist

Székelyudvarhelyre megérkezett.

Lakása: Budapest-szálloda 2. sz.

Rendel: délután 9-12 óráig és délután 2-5 óráig.